

О. М. Калиненко

Косевич Арнольд Маркович

КОСЕВИЧ Арнольд Маркович (07. 07. 1928, м. Тульчин, нині Вінн. обл. - 10. 03. 2006, Харків) - фізик. Брат [В. Косевича](#). Доктор фізико-математичних наук (1964), професор (1967), член-кореспондент НАНУ (1990). Заслужений діяч науки і техніки України (1997). Держ. премії УРСР (1978) та України (2001) в галузі науки і техніки Премія ім. К. Синельникова НАНУ (1999). Закін. Харків. університет (1951). Працював у Харків. політех. інституті (1953-54); Чернів. університеті (1954-57); Харків. фіз.-тех. інституті (1957-74): ст. н. с., від 1967 - нач. лаб. кристаліч. стану; у Фіз.-тех. інституті низьких т-р НАНУ (Харків, 1974-2006): завідувач відділу теорії властивостей біол. молекул, від 1986 - відділу квант. теорії та неліній. динаміки макроскоп. систем, від 2003 - гол. н. с. За сумісн. 1964-72 - у Харків. університеті: від 1965 - професор кафедри теор. фізики. Досліджував електронні властивості металів, динаміку реал. кристалів і магнітовпорядков. тіл. Спільно з І. Ліфшицем відкрив явище квант. розмір. ефекту у плівках твердих тіл (1953) і встановив зв'язок осциляцій магніт. властивостей металів із формою їх поверхні Фермі (формула Ліфшиця-К., 1954). Розробив динам. теорію дислокацій як розділ теорії пружності реал. кристалів; теорію магніт. солітонів у ферромагнетиках. Зробив вагомий внесок у розвиток теорії низькотемператур. магнетизму металів, неліній. фізики ферромагнетиків, теорії кристаліч. стану речовини, зокрема щодо динаміки кристаліч. ґратки з дефектами.

Основні праці

Основы механики кристаллической решетки. Москва, 1972; Дислокации в теории упругости. К., 1978; Физическая механика реальных кристаллов. К., 1981; Нелинейные волны намагниченности. Топологические и динамические солитоны. К., 1983 (співавт.); Теория кристаллической решетки. Х., 1988; Введение в нелинейную физическую механику. К., 1989 (співавт.); Обратимая пластичность кристаллов. Москва, 1991 (співавт.; англ. перекл. - Reversible Crystal Plasticity. New York, 1994); The Crystal Lattice: Phonons, Solitons, Dislocations, Superlattices. Weinheim, 2005 (співавт.).

Рекомендована література

1. Арнольд Маркович Косевич: К 70-летию со дня рождения // ФНТ. 1998. Т. 14, № 7;
2. Ермолаев А. М., Ульянов В. В. Арнольд Маркович Косевич. Х., 2002.

Бібліографічний опис:

Косевич Арнольд Маркович / О. М. Калиненко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. - К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. - Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-5502>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).